

Силабус навчальної дисципліни «Правові основи протидії кіберзлочинності»

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»

Спеціальність: 123 «Комп'ютерна інженерія»

Освітньо-професійна програма:

«Комп'ютерна інженерія»

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Форма навчання	Очна (денна)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	3 кредити / 90 годин
Мова викладання	Українська
Анотація дисципліни	Дисципліна спрямована на формування у студентів професійних компетентностей, розвиток системи правових знань про методи аналізу, моніторингу та захисту інформації в суспільній сфері від кібератак.
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Розкривається організаційно-правовий механізм запобігання кіберзлочинам, розуміння основних категорій і понять національної системи кібербезпеки. Аналізується зміст і значення принципів забезпечення кібербезпеки. Окреслюється коло суб'єктів які займаються запобіганням та боротьбою з кіберзлочинами, встановлюються їх права й обов'язки. Послідовно розглядаються, а також аналізуються особливості запобігання окремим видам кіберзлочинів.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета)	Формування системи наукових знань про правове регулювання запобігання кіберзлочинності, вивчення вітчизняних та зарубіжних підходів до розуміння змісту заходів забезпечення кібербезпеки, активізації аналітичної діяльності студентів, набуття науково-теоретичних та практичних навичок щодо захисту від кібератак.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Застосовувати правові норми, норми з охорони праці, безпеки життєдіяльності у професійній діяльності. Вміти обґрунтовувати прийняті рішення, оцінювати, оформляти та представляти результати професійної діяльності згідно діючій нормативній документації. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.

Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. СК1. Здатність застосовувати законодавчу та нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі інформаційних технологій.
Навчальна логістика	МОДУЛЬ І ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ Тема 1. Формування та реалізація державної державної політики в сфері кіберзахисту. Тема 2. Правові основи забезпечення кібербезпеки в Україні. Тема 3. Об'єкти кібербезпеки та кіберзахисту. Тема 4. Суб'єкти забезпечення кібербезпеки. Національна система кібербезпеки. Тема 5. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності. Теорія окремих видів кіберзлочинів та їх запобігання. Тема 6. Характеристика кіберзлочинів, пов'язаних з контентом (змістом даних), розміщених у комп'ютерних мережах. Тема 7. Стан сучасної кібербезпеки в Україні та у зарубіжних країнах. МОДУЛЬ ІІ МЕХАНІЗМИ БОРОТЬБИ З КІБЕРЗЛОЧИННІСТЮ Тема 8. Поняття і система запобігання кіберзлочинності, класифікація запобіжних заходів. Тема 9. Розслідування кіберзлочинів. Використання комп'ютерної криміналістики. Тема 10. Забезпечення інформаційної безпека України. Технічні канали витоку інформації. Способи несанкціонованого зняття інформації. Методи та засоби блокування технічних каналів витоку інформації. Тема 11. Засоби стирання, видалення даних та інформації. Засоби копіювання даних. Відновлення даних. Тема 12. Обладнання для блокування запису. Тема 13. Аналіз зібраної інформації. Продукти аналізу і обробки ризиків інформаційної безпеки. Тема 14. Оцінка захищеності інформаційних систем від несанкціонованого доступу та інших загроз інформаційній безпеці. Тема 15. Апаратно-програмні засоби шифрування мобільного зв'язку. Тема 16. Захищені модульні системи зберігання даних.
Пререквізити	Дисципліна «Правові основи протидії кіберзлочинності» може вивчатись студентами після набуття окремих компетентностей з дисциплін «Історія України», «Соціологія», «Економічна теорія», «Основи правознавства», «Комп'ютерні системи і мережі», «Операційні системи».

Постреквізити	Дисципліна «Правові основи протидії кіберзлочинності» є складовою циклу професійної та практичної підготовки фахового молодшого бакалавра з комп'ютерної інженерії. Знання з даного курсу будуть використовуватися при вивченні дисциплін: «Організація баз даних», «Системне програмування» та інших спеціальних курсів. Набуті знання можуть бути використанні при написанні курсових та кваліфікаційних робіт.
Рекомендована література	Основна (базова) 1. «Про кіберзлочинність»: Конвенція ратифіковано із застереженнями і заявами Законом N 2824-IV () від 07.09.2005, URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_575#Text 2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду. Електрон. дан. (1 файл). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14 3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про Стратегію кібербезпеки України» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text 4. Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 року № 580-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19 5. Про бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text 6. Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20 7. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2135-12 8. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: закон України від 30 червня 1993 року № 3341-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#top 9. «Про інформацію»: Закон України від від 02.10.1992 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text 10. «Про захист персональних даних»: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#top 11. «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги»: Закон України від 05.10.2017 р. № 2155-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#top 12. «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»: Закону України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19#Text 13. «Про національну безпеку України»: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#top Допоміжна

	14. Кібербезпека України на сучасному етапі державотворення: теоретико-правові основи / Тарасюк А. В. : монографія / А. В. Тарасюк. – Київ; Одеса : Фенікс, 2020. – 404 с. 15. Захист прав, приватності та безпеки людини в інформаційну епоху / Пилипчук В.Г., Брижко В.М., Доронін І.М. та ін.: монографія; за заг. ред. акад. НАПрН України В.Г. Пилипчука. Київ-Одеса: Фенікс, 2020. 260 с. 16. Гавловський В.Д. Аналіз стану кіберзлочинності в Україні. Інформація і право. № 1(28)/2019. С. 108-117. 17. Кримінологія: підручник / Б. М. Головкін, В. В. Голіна, О. Ю. Шостко та ін.; за ред. Б. М. Головкіна. – Харків: Право, 2020 р. 18. Гладка Н. М. Боротьба з кіберзлочинністю: напрями вдосконалення кримінального законодавства України [Електронний ресурс] / Н. М. Гладка // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2020. – Вип. 60. – С. 139-142.		
Інформаційні ресурси	1. https:// www.president.gov.ua/ – Офіційна сторінка Президента України; 2. https:// www.rada.gov.ua/ – Офіційний сайт Верховної Ради України; 3. https:// www.kmu.gov.ua/ – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України; 4. https://court.gov.ua/ – Веб-портал Судової влади України; 5. https://ssu.gov.ua/ – Офіційний сайт Служби безпеки України; 6. https://www.npu.gov.ua/ – Офіційний сайт Національної поліції.		
Формат та обсяг курсу	Вид занять	Кількість годин	
	Лекції	18	
	Практичні	36	
	Самостійна робота	36	
Розподіл балів, форма контролю	Форми контролю	Максимальна кількість балів	
	Модуль 1	25	
	Модуль 2	25	
	ЗАЛІК	50	
Циклова комісія	Циклова комісія прикладної математики та інформаційних технологій		
Відділення	Природниче відділення		
Шкала оцінювання, національна та ЄКТС	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	Зараховано
	80-89	B	
	70-79	C	
	60-69	D	
	50-59	E	
	35-49	FX	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

	0-34	F	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)
Викладач(і)	АЛЬОНА ДМИТРІВНА ДОМАНЧУК Посада: викладач Категорія: перша кваліфікаційна категорія Педагогічне звання: – Науковий ступінь: – Вчене звання: – Профайл викладача (-ів): https://law-college.chnu.edu.ua/tsyklova-komisii/sklad-tsyklovoi-komisii/ E-mail: a.domanchuk@chnu.edu.ua		
Покликання на дисципліну (сторінка курсу в Moodle)	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=3554		